

चिंतनाशिवाय सोहळा

नाट्य संमेलनात घोषणांचा पाऊस होता. लोककलावंतांची हलाखीची स्थिती, जुन्या नाट्यगृहांचे प्रश्न यात शासनाची मदत गरजेची असली तरी सर्व काही शासनाने करावे, ही भूमिका सोडली तरच नाट्यसृष्टी खंबीरपणे पुढे जाईल.

शंभराव्या अखिल भारतीय नाट्य संमेलनाच्या उद्घाटन सोहळ्यात रंगभूमीसंदर्भातील चिंतनाचा अभाव जाणवला. सोहळा दिमाखदार झाला, मात्र तो मराठी रंगभूमीला समृद्धी देणारा ठरला का? याचे उत्तर तपासून पाहावे लागेल. मुख्यमंत्री, उपमुख्यमंत्री यांच्यासह ज्येष्ठ नेत्यांची संमेलनाला उपस्थिती होती. अर्थात, संमेलनामध्ये नाटकांच्या प्रयोगांबरोवरच राजकीय अंक रांगे स्वाभाविक होते. किंवद्दुना संपूर्ण संमेलनाचा प्रकाशाशीतो राजकीय मंडळींच्या विधानावरच राहिला. शताब्दीचे गारीबीं आपण राखत आहोत किंवा नाही, याचा विचार होणे आवश्यक आहे. नाट्य संमेलनाची शताब्दी राज्यभर साजरी होणार आहे, मुख्य संमेलनाचा भाग म्हणून ठिकठिकाणी संमेलनांचे आयोजन करण्यात आले आहे. तेथे विचार मंथन होणारच आहे, असे समर्थन करून चालणार नाही. ‘आगामी काळात मराठी रंगभूमी भारतीय रंगभूमीचे प्रतिनिधित्व करेल’, असा आशावाद मावळते संमेलनाध्यक्ष प्रेमानंद गजी यांनी व्यक्त केला. तो प्रत्यक्षात याचा असे बाटत असेल तर मराठी रंगभूमीला आज भेडसावणार्या समस्यांना थेट भिडण्याशिवाय पर्याय नाही. विष्णुदास भावे यांना आधुनिक मराठी रंगभूमीचे जनक मानले जाते. १८४३ मध्ये त्यांनी ‘सीतास्वयंवर’चा प्रयोग करून नाट्यसंस्कृतीचा पाया रचला. संगीत नाटकांच्या रूपाने मराठी रंगभूमीने वैभवाचे शिखर पाहिले. बालगंधर्व, मास्टर दीनानाथ यांसह अनेक दिग्जांनी मराठी मनावर अधिग्राज्य गाजविले. खाडिलकर, गडकरी, वि.वा. शिरावाडकर, प्र.के. अत्रे, पु.ल. देशपांडे, वसंत कानेटकर आणि अन्य प्रतिभावान लेखकांनी आपले अक्षर साहित्य रंगभूमीला अर्पण केले. हा देदीप्यमान वारसा आपल्याला पुढे न्यायवा आहे, याचे विस्मरण नाट्यक्षेत्राला होता कामा नये.

अंतर्गत वाद संपव

आज नाट्य संस्थांमध्ये आलबेल नाही. त्यांच्यातील अंतर्गत वाद वेळोवेळी चव्हाट्यावर येतात. शंभरावे संमेलन अतिविलंबाने होण्यास तेही कारण आहे. नाट्यसृष्टी बहरायची असेल तर गटाटाटाचे राजकारण बाजूला ठेवावे लागेल, असा सल्ला मंत्री आणि नाट्य संमेलनाचे निमंत्रक उदय सामंत यांनी भर संमेलनात दिला, यातच सारे आले! साहित्य संमेलनाचे अध्यक्षपद ज्येष्ठ साहित्यिकास सन्मानाने देण्याची प्रथा सुरु झाली आहे. मराठी साहित्य संमेलनाहून नाट्य संमेलनाची परंपरा अधिक जुनी आहे. मग तेथे ज्येष्ठ कलाकारांना सन्मानाने अध्यक्षपद दिले जावे, ही अपेक्षा वावगी नाही. प्रत्येक विद्यापीठात नाट्य विभाग आहे. आता या विभागासाठीचा निधी विद्यापीठांकडून आपापल्या पातळीवर उपलब्ध करून दिला जातो. सरकारने या विभागांसाठी अनुदान द्यावे, अशी सूचना संमेलनाध्यक्ष जब्बार पटेल यांनी केली. नाट्य शास्त्र विभागांचे महत्त्व असले तरी या विभागातून शिकलेल्यांपेक्षा इतरांचेच नाट्यसृष्टीसाठी अधिक योगदान असल्याचे दिसून येईल. असे विभाग सांभाळण्यार्थी आपले राजकीय विचार दूर ठेवून केवळ रंगभूमीसंदर्भातील शास्त्रात विद्यार्थी कसे पारंगत होतील, हे पाहावे लागेत. ती प्रगल्भता अनेकांकडे नाही, ही वस्तुस्थिती. नाट्यगृहांच्या व्यवस्थापनाचे काम ज्येष्ठ कलाकारांकडे सुपूर्द करावे, अशी सूचना पुढे आली आहे. बहुतेक ठिकाणी शासकीय अथवा स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे नाट्यगृहांचे व्यवस्थापन आहे. काही ठिकाणी नाट्य प्रयोगांसाठी तारखाचा काळाबाजार होतो, हे उघड गुप्तित. नाट्यसृष्टीतील किंती जण त्या विरोधात आवाज उठविण्याचे धैर्य दाखवितात? नाट्य शास्त्र विभागातील विद्यार्थ्यांच्या प्रयोगांना सेन्सॉरशिप नको, ही अपेक्षा गैर नाही. मात्र, अशी सेन्सॉरशिप एखाद्या संघटित गट वा समूहाकडून कोणत्या ना कोणत्या मागानी येते तेव्हा या क्षेत्रातील ज्येष्ठ मौन बाळगतात, त्याचे काय? प्रयोग संख्या वाढविण्यासाठी अर्धवट तालमीं करून नाटक सादर करण्याच्या प्रवृत्तीवर पटेल यांनी बोट ठेवले हे योग्य झाले. नव्या दमाचे नाटककार येत आहेत, त्यांच्या नाटकांचे प्रयोग गाजत आहेत. मात्र जुन्या पिंड्यांमधील नाटककारांच्याच नाटकांना चिरंतनत्व का? याचा अंतर्मुख होऊन विचार आवश्यक आहे.

आडवे शब्द

१. कृष्णाचा मित्र ६. जवव्लपास,
सभोवती ९. ढीग ११. प्रत्येक वर्षी १३.
रस्ता १४. देशातील किंवा राज्यातील
प्रमुख शहर १६. दृष्टिभेट १९. पूर्ण भरतीची
वेळ २०. नवा २२. पृथ्वी २३. कोणाचा
पायपोस कोणाच्या पायात नसणे २६. प्रत्येक
दिवशी, मजुरी २७. जास्त २९. लता, वेल
३०. टिंगल ३१. बोटाच्या टोकावर असते
ते ३२. खरेदी ३४. जुने, ऐतिहासिक लेखन
३६. वटवट ३८. जबरदस्तीने (हिंदी) ४०.
चेह्याची निमुळती बाजू ४२. ज्वारीची रोटी
४४. माल ४५. हिंदीत कालवा ४६. भाकरी-
पोळीचा पाव भाग ४८. अपन्या नाकाची
५०. बांबू ५२. आंब्याची पोळी ५४. मांडणी
५६. हिशोबात केलेला गोंधळ ५७. चक्र
५८. रामाचा एक भाऊ ५९. वजनदार ६०.
व्यापारी ६१. राजकारणातील पवार, जोशी
या मान्यवरांचे नाव ६२. अनुकंपा, करूणा
६३. स्तुतीस्तोत्र ६५. भांडण ६७. मागचे
अंगण ६९. प्रत्यक्षात ७१. आशीर्वाद, वर
७३. परंपरागत गण वा संपत्ती ७४. शेत ७५.
कावळा ७६. जनन ७७. बर्थी जाणिरा ७८.
काळ्या पाठीचे हरीण ७९. उत्तराधिकारी ८०.
ताक कुंफ्कून पिणारा ८१. मल्याळी भाषिक
राज्य

ਤੁਮੇ ਸ਼ਬਦ

१. श्रीकृष्णाचे आयुध
२. दरवाजा
३. मत्स्य
४. आटोपते घेंगे, आवरणे
५. जोरजबरदस्ती
६. कुंभाराची भट्टी, स्त्री
७. काचेचे पात्र
८. मध्यम प्रमाण
९. कृष्णसंखी
१०. सुनील गावस्करलिखित एक पुस्तक
१२. नम्र १५. शिल्पक १७. असे असल्यास
१८. धूळ २१. फायदा २४. नाजूकपणा
- नसलेले, भट्क २५. प्रौढ, जून २६. थेट,
- स्पष्ट २८. ताणले जाणारे ३३. निमंत्रक,
- कुटुंबप्रमुख ३५. खणणे ३७. माळी, बागवान
४०. अडथळा, प्रश्न ४१. दरारा ४२. नशीब
४३. घोड्यावरून फेरी ४७. काटेरी औषधी

मालदीवला मोर्दीनी शिकवला धडा

भारत आणि मालदीव यांच्याता
हितके दिवस सौहार्दाचे वातावरण
होते, आता ते दूषित झाले आहे
मालदीवच्या तीन मंत्रांवर त्यांनी
पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्याबद्दल
अपमानजनक टिप्पणी केली म्हणून
कारवाई करण्यात आली आहे
मालदीवला भारताचे सिनेस्टा
वर्षांतुवर्षे सुट्ट्यांच्या दिवसांत
जात असत. पण आता मोदे
यांच्याविरोधात अभद्र टिप्पणी
केल्याबद्दल या मंत्रांना मालदीव
संपर्कापासे प्रविष्ट-द्वातंत्र बदलाई केले

सुटल्ला असत आण ता त्याना स्वस्थ बसू देत नाही. तसेच आता घडले आहे. पण या वादाचा परिणाम मालदीवसारखे राष्ट्र भोगणार आहे.

पंतप्रधान मोदी यांच्याविरोधात ज्या टिप्पणी करण्यात आल्या आहेत, त्यांना समर्थन देणारे पाकिस्तानी जास्तीत जास्त आहेत. पाकिस्तानची जी अवस्था आहे ती पाहता पाकिस्तानी लोकांची आता मालदीवच काय, पण इस्लामाबादलाही जाण्याची क्षमता नाही. भुखेंगाल झालेले राष्ट्र आहे आणि त्यांनी कितीही मोदी विरोधातील टिप्पणीला समर्थन केले, तरीही नुकसान शेवटी मालदीवचे आहे. मालदीव येथील मोदी यांच्याविरोधाचे जनक नेहमीप्रमाणे भारतातील विरोधक आहेत. त्यांनी असल्या फडतूस आंदोलनाला समर्थन दिले आहे. मोदी यांना निवडणुकीतून दूर करू शकत नाही, म्हणून जास्तीत जास्त क्षुद्र डावपेच वापरण्यावर आता विरोधक उतरले आहेत. लक्ष्यद्वीपमधून वारंवार निवडून येणारे खासदार होते हमीद अन्सारी. त्यांनी

भारताच उपराष्ट्रपतापद भूषवत. त्यांना कांग्रेसच्या राजकारणात हे पद मिळाले होते. त्यातून कांग्रेसला आपली अल्पसंख्याकांची व्होट बँकही सांभाळता आली, पण याच हमीद अन्सारी यांनी राज्यसभेच्या सभापतीपदावरून निवृत्त होताना भारताविरोधात गरल ओकले होते. त्यांना भारताचे तत्कालीन कांग्रेस सरकार डोक्यावर घेऊन नाचत होते. आता लक्ष्मीपंचे पर्यटन वाढविण्यासाठी भारतातील विरोधकांचा पाठिंबा असल्याने मालदीवच्या पर्यटनात मिठाचा खडा टाकण्याचे कारस्थान या प्रकरणामध्ये आहे.

आले आहे. लक्ष्मीप हे मालदीवमध्ये आहे आणि मालदीवचा समुद्रकिनारा हा पर्यटनासाठी प्रसिद्ध आहे. पण येथे आता पर्यटनसेक्षेत्र रसातळाला गेल्यात जमा आहे. पाकिस्तानच्या समर्थकांनी आपला काहीही संबंध नसताना मालदीवच्या तीन मंत्रांचे समर्थन केले, पण त्यामुळे याचा मालदीवला जसा फटका बसला, तसे मालदीवला लवकरच भान आले आणि आता त्या तीन मंत्रांना घरी बसविले आहे. पाकिस्तानची अवस्था भुखेकंगाल झाली असताना ते मालदीवमध्ये जाऊन काय पर्यटन वाढविणार हा साधा प्रश्न मालदीव सरकार लक्षात घेत नसेल, तर मग त्या सरकारचे अकलेचे दिवाळे वाजले आहे, हे समजण्यासारखे आहे. लक्ष्मीप असो की मालदीव, हा बहुतेक भाग अल्पसंख्याकबहुल आहे, पण त्यांना आपल्याकडे औढण्यासाठी काँग्रेसचे तत्कालीन सरकार जीव टाकत असे.

महाराष्ट्रातील एक वयोवृद्ध नेतेही आपली अल्पसंख्याकांची व्होट बँक जपण्यासाठी प्रयत्न करीत असत. आता त्यांचा पक्षच फुटल्यामुळे त्यांचा ही नाईलाज आहे. ज्या मंत्रांना बडतर्फ करण्यात आले आहे, त्यांत तिघेही अल्पसंख्याक आहेत. अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा प्रश्न असला, तरीही अभिव्यक्तीचा वापर लोकशाही पद्धतीने व्हायला हवा, असे मालदीव सरकारने त्या मंत्रांना सुनावले आहे. हे प्रकरण मालदीवला खूप जड जाणार आहे, कारण मालदीवची पर्यटन व्यवस्था यामुळे कोसळ्यान

पडणार आहे. त्या चिमुकल्या देशाला इतके नुकसान सोसणार नाही, पण मालदीव असो की लक्ष्यद्वीप, भारत द्वेष्यांना सारासार विवेक राहत नाही, त्यामुळे देशाचे नुकसान अटळ आहे. वास्तविक मालदीवचे पंतप्रधान निवडून आले की, प्रथम भारताला भेट देत असतात. इतके संबंध निकटचे आहेत. पण लक्ष्यद्वीपचे पर्यटन वाढूनये, म्हणून कोणता देश या मंत्रांच्या ट्रीट कारस्थानामागे आहे, याचा शोध घ्यावा लागेल.

कदाचित हे चीनचे कारस्थान असू शकते. कारण त्याला पडद्याआड राहून खलनायकी कारस्थाने करण्याची सवय लागली आहे. चीन आणि पाकिस्तान या षड्यंत्रामागे असू शकतात, पण पाकिस्तानला स्वतःच्या जगण्याची भ्रांत पडली आहे, तरीही भारताचे जिथे नुकसान करणे शक्य आहे, तेथे तो करीत असतो. पण पाकिस्तानला धडा शिकवणे भारताला काहीच अवघड नाही. त्यामुळे भारतातील मिनी पाकिस्तानानीं उठाव केला तरीही भारताने आता पाकिस्तानला आणि भारताविरोधात कारस्थाने करणाऱ्या छुप्या लोकांविरोधात कठोर कारवाई करण्याची वेळ आली आहे. लक्ष्यद्वीपचे पर्यटन वाढले किंवा न वाढेना, पण मालदीवला भारताने चांगली तंबी दिली आहे आणि त्यामुळे इंडिया आघाडीमधील मालदीवचे समर्थक आणि पाकिस्तानातील समर्थक आपली वळवळ थांबवतील, ही आशा आहे.

अनैतिक संबंध आणि त्याचे सार्वजनिक प्रदर्शन!

वागणे, सतत एकमेकांना खेटून राहणे, एकमेकांना जास्तीत जास्त महत्व देणे, मोठमोठ्याने हसणे आणि इतरांना आपल्याकडे आकर्षित करून आपले एकमेकांत किंती प्रेम आहे हे दाखविण्याचा केविलवाणा प्रयत्न करणे, इतरांना आपल्या जवळ आणून आपण पण कसे नार्मल आयुष्य जगत आहोत हे दर्शविण्यासाठी कसरत करणे, तसे वायफल प्रयत्न करणे इतक्या खालच्या पातळीवर अनेक रिलेशनशिपमधील जोड्या गेलेल्या दिसतात.

हे सगळे करताना त्या स्त्री पुरुषाला आपण किंती बिनधास्तपणे आपलं प्रेम, जवळीक, सहवास याची अनुभूती घेतोय असे वाटतं असले तरी लोकांच्या दृष्टीकोनातून हा थिलूरपणा, बाहेरखालीपणा आणि व्याभिचार असतो. असे विचित्र वागणरे, सर्वसामान्य विवाहित जोडप्यानं पण लाज वाटावी, इतरांना मान खाली घालायला लागावी असे अनैतिक नात्याचं प्रदर्शन करणे यामुळे आजबूजूच्या लोकांच्या मनातून असे स्त्री - पुरुष उत्तरात. त्यांना तोंडावर जरी कोणी काही बोलत नसले, तरी विशेष करून आपल्या अनैतिक संबंधांचा बाजार मांडण्या माहिलांकडे पाहण्याचा इतर पुरुषांचा दृष्टिकोन वेगळा होतो, तिच्याबद्दल अल्यांत खालच्या दर्जाच्या प्रतिक्रिया दिल्या जातात. तिला समाज चुकीच्या नजरे पाहतो, तिच्याबद्दल चुकीचे बोलले जातं, तिची बदनामी केली जाते.

समाजाचे, चाकोरीचे नियम तोडून स्वतःच्या रेलेशनशिपचे बाजारीकरण करताना पुरुषांना इतका फरक पडत नाही. पुरुषाने एखादी बाई पटवली, फिरवली अथवा ठेवली, लफऱ्ड केल तर काय एवढ विशेष?, असे म्हणून

लोक त्याकडे दुर्लक्ष करतात; पण जी स्थी अशा नात्यात गुंतून स्वतः ला जाहीरपणे बदनाम करून घेते तिला, तिच्या मुलांना भविष्यात खूप अपमानाला, मानहानीला तोंड द्यावं लागत. समाजात अशा मुक्तपणे उघड उघड रिलेशनशिपमध्ये राहणाऱ्या, बेकायदेहीर आणि अनैतिक संबंधाला, अफेअरला खर्व आयुष्य समजून बसणाऱ्या, स्वतःच्या प्रतिष्ठा पणाला लावलेल्या, स्वतःच्या मान - सन्मानाला किंमत न देणाऱ्या, स्वतः हनूम परक्या पुरुषासोबत मिरवणाऱ्या महिलाबदल चुकीची शेरेबाजी सुरू हाते, अशा स्थीला तोंडावर जरी कोणी काही बोललं नाही, तिची चूक तिच्या लक्षात आणून दिली जात नाही अशा महिलांकडे, जोड्यांकडे लोक विरुंगळा म्हणून बघतात, त्यांची मजा बघतात, पण कोणीच त्यांच्या भानगडीत पडायला जात नाहीत. अशा स्थीला वेळीच कोणी समजावून सांगितले नाही, अडविले नाही, तिच्या बेलगाम वागाणुकोला कोणीच थांबविले नाही, चांगला सळ्या दिला नाही, तर ती या फसव्या मायाजाळत अधिकाधिक गुंतूत जाते आणि स्वतःच आयुष्य तसेच भविष्य खराब करून घेते. अनकंदा पुरुष सुद्धा अशा प्रकरात प्रमाणपेक्षा जास्त गुफटून स्वतःच्या संसाराची हानीं करून घेतात. अशा पऱ्डीने वावरणाऱ्या, वागणाऱ्या जोड्यांना कोणी आढा घालायचा प्रयत्न केला तरी ते एकूण अमलात आणण्याची त्यांची मानसिकता नसते. जोपर्यंत अशा खोठूचा आणि दिखाऊ प्रेमाची धुंदी त्यांच्या डोक्यात असते, तोपर्यंत टिकाऊ प्रेम आणि नातेसंबंध कसे आणि काय असतात हेच त्यांना उगलेले नसते

अहंकार आणि अभिमानाची आवरणं

- संत राजिन्द्र सिंह जी महाराज

શબ્દકોડે-૨૮૯

A crossword puzzle grid with 99 numbered squares. The grid consists of black and white squares, with black squares forming a pattern of shaded boxes. Some squares contain numbers or letters.

1	2	3		8		4		6	7		6		9	10
11			12					13			14	15		
			16	17				18			19			
20		21		22			23		24	25				26
		27	28		29			30			31			
32	33		34	35				36		37				
38	39				40		41				42		43	
48			45				46		47					
46		49		40						48	49			
43	48		44					46						
49		46			49							50		
	51			52						53	54			
55	56			57			58			59				50
59			52		53				58					
55			56				59				60			
69				60				68						

शब्दकोडे-२८८ चे उत्तर	
आडवे उत्तर	
१.अमर जवान	६.निकाल
९.सागरतट	१२.जानवर
१४.वराह	१५.वासरू
१६.मुरमाड	१८.रमावर
२०.नासका	२१.माणूसू
२३.पाईक	२५.नाथ
२७.कमाल	२६.दर्या
३०.रम	३२.साय
३४.मकरंद	३६.तनमनधन
३७.गो	३८.अधोवदन
४२.वामनावतार	४०.रत
४७.माय	४८.वरवर
५०.रणरण	४९.खारट
५०.रणरण	५२.गतकाल
५५.रमा	५७.नविन
६२.तरु	६३.सन
६७.परवा	६५.शेवट
७२.खलबत्ता	७०.पटक
गर	७४.खराब
७७.तरतरी	८०.कर
८२.खडकाळ	८१.म
उथे उत्तर	
१.अजगळ	२.मन
४.जर	३.वरळनाश
५.नगर	६.निवडणूक
७.कारा	८.लहर
११.रस	१०.गवार
१२.तरूणाई	
१६.मुकादम	१७.मामा
१९.वरमाय	२२.समाधान
२४.कदरदान	२५.नायक
२८.किसान	२९.पामर
३१.जनन	३३.वातावरण
३५.रंगीत	३९.धोतर
४१.नवलविशेष	४२.वावर
४३.वखार	४४.तार
४७.मागमूस	४५.रटरट
५३.काज	५५.मात्रा
	५८.नवतार

A portrait of a man with a beard and mustache, wearing a white turban and a light blue shirt. He is smiling and looking towards the camera.

हे मराठी दैनिक मालक विजय आत्मराम ठाकरे यांनी मुद्रक-प्रकाशक-संपादक- चंद्रशेखर आत्मराम पाटील यांच्या पार्वती प्रिंटर्स-२, ई ११५/३, एम.आय.डी.सी., अवधान, धुळे (एम-५) येथे छापून, लक्ष महाराष्ट्र कार्यालय, बॉम्बे लॉज बिल्डिंग, पहिला मजला, आग्रारोड धुळे येथून प्रकाशित केले.
'लक्ष महाराष्ट्र' नाशिक कार्यालय - फलैट नं.१०, गंगा अपार्टमेंट, बोहरा पार्क, गंगापूर रोड, नाशिक-४२२००२ मध्यवर्ती कार्यालय- बॉम्बे लॉज बिल्डिंग, दौलत म्युझिक सेंटरच्यावरती, पहिला मजला, आग्रारोड, धुळे. मो.९६६४३२५५५५ फोन नं. ०२५६२-३५६५७४.

दैनिक

लक्ष महाराष्ट्र

धुळे-नंदुरबार-नाशिक

बुधवार दि. १० जानेवारी २०२४

५

मुंबईचे स्पेशल आयजी अब्दूर रहेमान यांची पत्रकार भवनास सदिच्छा भेट

पदाधिकारींचा सत्कार करून लायब्ररीची केली प्रशंसा

धुळे समाजातील सर्व घटकांना संधी व न्याय मिळेल अशी लोकशाही गञ्जववस्था निर्माण करण्यात लोकशाहीचा चौथा आधारस्तंभ असलेल्या पत्रकारातीचा महत्वपूर्ण वाटा असतो. त्यामुळे प्रसारमाध्यमांनी आपली जबाबदारी पार पाडताना समाजाच्या संरचनेतील घटकांना स्थान देऊन त्यांचे एकूणच जीवनमान उंचावण्यासाठी प्रयत्न केले पाहिजेत. समजातील सर्वच स्तरातील जनता सिफलेक करण्याचा प्रयत्न माध्यमांनी केला तर खरी लोकशाही रुजेल असे सपृष्ट मत मुंबईचे स्पेशल आयजी तथा धुळे जिल्हाचे कर्तव्यकठोर माजी पोलीस अर्धीक्रक अब्दूर रहेमान यांनी धुळ्यात व्यक्त केले. अब्दूर रहेमान धुळ्यात आले असता त्यांनी धुळे जिल्हा मराठी पत्रकार संघाच्या पत्रकार भवनास सदिच्छा भेट दिली. एनआरसी कायदाच्या विशेषत गजीनामा का दिला असे विचालै असता अब्दूर रहेमान म्हणाले की, एनआरसी कायदा हा ज्यांच्याकडे स्वतः ची जमीन नाही त्यांना नागरिकत्व नाकारतो, जर नागरिकत्व मान्य केले तर त्याना निवडणूक लढाऱ्यास प्रतिबंध करतो. देशातील दलित, आदिवासी, भटके, विमुक्त, ओवारीसी, अल्पसंख्याक अशा प्रवार्गांनी स्वतः वी मालकीवी जमीन नसलेल्या नागरिकांची संख्या ही खूप मोठी आहे. अशा नागरिकांना नागरिकत्वाच्या अधिकारापासून एनआरसी कायदा वंचित ठेवतो. यामुळे चुकीचा कायदा राबविण्या वंत्रेंचा भाग मी असू नये म्हणून प्रशासनाकडे गजीनामा सादर केला आहे. तो इन प्रोसेसमध्ये असल्याचेही अब्दूर रहेमान म्हणाले. यावेळी त्यांच्यासोबत सामाजिक कार्यकर्त्त्यांनी शेंख उपस्थित झोत्या. अब्दूर रहेमान यांनी पत्रकार संघाच्या सभागृहातील ग्रंथसंपदा पाहून त्याविषयी माहिती जाणून घेत लायब्ररीच्या नीटोंके पेणाची प्रशंसा करीत पत्रकार संघाची कामगिरी सतत उंचावत राहो अशा शुभेच्छाही दिल्या. यावेळी अब्दूर रहेमान यांनी स्वलिखित व प्रकाशित पॉलिटिकल एक्सलुजन ऑफ इंडियन मुस्लिम' हे पुस्तक व बुके भेट देऊन पत्रकार संघाचे अध्यक्ष मनोज गडे, उपाध्यक्ष अतुल पाटील, मर्यादा सचिव बागुल, कोषाध्यक्ष तुशर बाफना, ग्रांटिक प्रतिनिधी प्रकाश शिंसाठ, कार्यकारिणी सदस्य जमीन शाह, आकाश सोनवणे, दीपक शिंदे, पत्रकार पुरुषोंतम गरुड यांचा सत्कार करून शुभेच्छा दिल्या.

दैनिक

लक्ष्मी महाराष्ट्र

धुळे-नंदुरबाबार-नाशिक

बुधवार दि. १० जानेवारी २०२४

६

शंभराव्या नाट्य संमेलन सोहळ्याची दमदार सांगता

नाटके, एकांकिका पाहण्यासाठी तरुणाईची गर्दी

पिंपरी | शंभराव्या

अखिल भारतीय मराठी नाट्य संमेलनाच्या दुस-या दिवशीही पिंपरी -चिंचवड शहरातील विविध नाट्यगृहात भरगच्य सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये ऐतिहासिक आणि सामाजिक विषयांवरील नाटकांनी प्रेक्षकांच्या मनाला भुरळ पडल्याचे बघायला मिळाले. ग. दि. माडगूळकर मुख्य सभागृहात वर्धाच्या 'अध्ययन भारती' या संस्थेने 'तेरवं' हे प्रायोगिक नाटक सादर केले. याचे लेखन शयाम पेठकर यांनी केले आहे तर हरिश इथापे यांनी हे संवदेनशील नाटक दिग्दर्शित केले आहे. या नाटकांत आत्महत्या केलेल्या शेतकऱ्यांच्या बायकांची गोष्ट आहे. तसेच सादर करणाऱ्या सर्व महिलाच आहेत. त्यातही पाच जणी या आत्महत्या केलेल्या शेतकऱ्यांच्या पत्ती आहेत, दोघी जणी आत्महत्याग्रस्त कुटुंबातल्या मुली आहेत, तर सहा जणी या नाट्यसंस्थेतल्या आहेत. तेरा जणीनी मिळून प्रेक्षकांना अंतर्मुख करणारे हे नाटक सादर केले. 'धारीराम कोतवाल या मराठीतील मैलाचा दगड असलेल्या प्रसिद्ध नाटकाचा प्रयोग नाट्यसंमेलनात सादर करण्यात आला. विजय तेंडुलकर लिखित या नाटकाचे दिग्दर्शक नाट्यसंमेलनाचे अध्यक्ष डॉ. जब्बार पटेल यांनी केले होते. देशासह विदेशातही डॉ. पटेल यांनी दिग्दर्शित केलेल्या या नाटकाने आपला अमिट ठसा उमटवलेला आहे. आज डॉ. पटेल अध्यक्ष झाल्याने पांडव निर्मित या नाटकाचा खास प्रयोग नाट्यसंमेलनात ठेवण्यात आला होता. त्याला प्रेक्षकांनीही उदंड प्रतिसाद दिला.